

Список використаних джерел

1. *Маркетинг образовательных услуг: монография / под общ. ред. О.В. Прокопенко. Ruda Śląska : «Drukarnia i Studio Graficzne Omnidium», 2016. 168 с.*
2. *Телетов О.С. Роль освіти і науки в інноваційному менеджменті. Проблеми і перспективи ринково-орієнтованого управління інноваційним розвитком : [монографія]; за ред. С.М. Ілляшенка. Суми: ТОВ «Торговий дім «Папірус», 2011. С. 172–182.*
3. *Григорчук Т.В. Сучасні тенденції розвитку маркетингу на вітчизняному ринку вищої освіти. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія «Менеджмент соціокультурної діяльності». 2018. №11. С. 123-136.*

УДК 005.21:658

Гуменна О.В., к.е.н., доцент; Подденежний О.Г.
Національний університет «Києво-Могилянська Академія»
(м. Київ, Україна)

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЦИФРОВИХ СТРАТЕГІЙ В ОСВІТНІЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ

Актуальність теми визначається тим, що з початку ХХІ сторіччя процеси та моделі в світовій економіці суттєво змінилися. Розвиток цифрових технологій відбувається по експоненті. Відбувається конвергенція технологій із абсолютно різних сегментів економіки. Зростає потреба в автоматизації комплексних управлінських процесів. Безумовно, цей процес набуває ще більшої динаміки у зв'язку з розповсюдженням світової пандемії COVID-19 у 2020 році. Цифрові технології стали невід'ємною частиною не тільки ІТ-сектору, а й важливою складовою в усіх секторах економіки, включаючи освіту. Без впровадження цифрових технологій подальший розвиток освітніх підприємств, організацій, установ стає неможливим, конкурентоспроможність втрачається. Навчальні заклади, для яких цифрова трансформація не була наскрізним інструментом, вимушені були спрямувати свої погляди та ресурси у цифрову площину.

З одного боку, цифрова трансформація є складним викликом, але з іншого – відкриває можливості для посилення конкурентоспроможності, залучення ресурсів, оновлення структури та підвищення якості послуг освітніх закладів.

Проблеми впровадження цифрової трансформації в закладах освіти пов'язані із занадто швидким експоненціальним зростанням цифрових технологій та їх потужним впливом на діяльність та конкурентоспроможність. Академічні моделі та стратегії не відповідають сьогоденню, або дуже швидко втрачають свою актуальність. Але з іншого боку потребують зміни парадигми, глибокого переосмислення для початку комплексної трансформації і це уповільнює початок впровадження цифрових технологій в повному обсязі. Ці процеси є актуальними й для українських навчальних закладів, враховуючи те, що в Україні вже активно почалося впровадження цифрових трансформацій у найрозвинутіших секторах економіки – в першу чергу в потужному ІТ та аграрному секторах. Ми бачимо, як українські компанії не тільки переймають інноваційний світовий досвід, але й пропонують свої власні моделі та стратегії цифрового оновлення бізнесу, що сприяє зростанню їх конкурентоспроможності на світових ринках.

Процес формування та становлення цифрового ринку освітніх послуг не є завершеним. В країнах ЄС та США, ще до початку пандемії, активно розвивалася та досліджувалася тема цифрової трансформації закладів освіти, створення відкритих університетів. Був прийнятий Digital Education Action Plan (2018-2020 рр., а наразі цей план затверджено на 2021-2027 рр.), який включав дослідження та проекти з цієї тематики [1].

Заклади освіти України переходять в он-лайн площину більшою мірою через вимушений карантин, ніж свідомо впроваджуючи системну стратегію цифрової трансформації. Успіх

трансформації з одного боку суттєво залежить від внутрішнього усвідомлення потреби системного реформування освітнього процесу. З іншого боку - зовнішніх факторів, наявності чіткої державної політики щодо цифрового розвитку галузі. І тут існують певні проблеми на законодавчому рівні, що відстає від потреб суспільства та економіки. Кабінет Міністрів України та МОН України в останні роки прийняли низку законодавчих актів та постанов, які заохочують розвиток цифрової трансформації. МОН у вересні 2020 року ініціював обговорення проекту «Стратегії розвитку вищої освіти на 2021-2031 роки» [2]. Однією із операційних цілей цього документу визначено «Впровадження інноваційних технологій і дистанційного навчання у вищій освіті». Але враховуючи європейський та світовий досвід, цифрова трансформація освітніх закладів повинна бути визначена на стратегічному, а не тільки операційному рівні, з чітким формулюванням цілей та стратегій розвитку.

Традиційно політика та стратегія розвитку освіти включає: ресурсне забезпечення закладів освіти, якість підготовки науково-педагогічних працівників, інноваційне технічне забезпечення тощо. Дуже часто якість освіти інтерпретується, як складова задоволеності очікувань різних учасників процесу освіти від наданих освітніми установами послуг або як міра досягнення поставлених в освіті цілей та завдань. Звичайно, що ключовим індикатором результативності наданих освітніх послуг є науково-практичний і академічний рівень студентів-випускників та їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Вимоги освітнього процесу базувалися на якісних показниках академічної освіти та підвищенні ефективності освітнього процесу. В зв'язку з новими викликами цифрового навчання, деякі критерії вимагають коригування та визначення нових маркерів ефективності для більш результативного управління навчальним процесом та підвищенням якості цифрової освіти.

Для цифрової трансформації в освіті необхідно дослідити поточний стан та готовність до такої трансформації всіх суб'єктів, які є споживачами освітніх послуг:

- суспільство (держава; регіон; місто),
- клієнти/студенти/слухачі сертифікаційних програм;
- викладачі,
- роботодавці – партнери – підприємства та організації.

Якість наданих послуг, в даному випадку, можна визначити як збалансовану відповідність сукупності властивостей і характеристик освітнього процесу, його результатів і всієї системи освіти встановленим потребам, цілям, вимогам і нормам (стандартам), які визначаються споживачами (громадянами, підприємствами і організаціями в цілому).

Впровадження он-лайн складової вимагає перегляду методології та імплементації нових інноваційних моделей в освітньому процесі. Вважаємо, що нагальною необхідністю є трансформація всієї системи освіти, а не впровадження окремих цифрових модулів, чи електронних платформ, а також залучення фахівців з комерційних структур, звертання до актуальних практичних розробок іноземних партнерів. Аналіз наукових джерел показує, що дослідження проблем цифрової трансформації освіти в Україні має високий потенціал, зважаючи на те, що ринок електронного освітнього контенту досі є малорозвиненим, на відміну від європейських та американських інституцій, де цей процес набув стабільності й масштабності.

Цифрова трансформація вимагає інституційної перебудови освітнього процесу; потребує створення нових методологій, стратегій та моделей освіти, а також значних змін в законодавстві, щодо освітнього процесу та цифрових інструментів та ресурсів. Нагальною необхідністю є інтеграція вищої освіти в світовий цифровий простір, з його інформаційним потенціалом та безперечними можливостями для розвитку.

Список використаних джерел

1. *Digital Education Action Plan (2021-2027) - Режим доступу: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en.*

2. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ на 2021-2031 роки/ МОН України// - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

3. Karpenko O.V., Ryzhenko Digital transformation and good data governance in Ukraine/ O.V Karpenko, O.V.Ryzhenko // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. - 2018. - № 4. - С. 157-162. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2018_4_23

4. Rossikhin V, Rossikhina H., Radchenko L., Marenych V, Bilenko L. / V. Rossikhin, H. Rossikhina, L. Radchenko, V Marenych / Digitalization of education as a driver of digital transformation of Ukraine // Science Rise. - 2020. - No. 3 (68). – С. 66-70.

УДК 658:005.7

Гунченко М.В., к.е.н., доцент; Шімон К.В., магістрантка
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ОСВІТНІЙ САЙТ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА: МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Технологічне вдосконалення навчально-пізнавальної середовища ЗВО займає важливе місце серед інноваційних напрямків розвитку освітньої системи. Професійно-педагогічний простір мережі Інтернет є необхідним атрибутом педагога 21 століття, а вміння і навички по його формуванню і використанню слід розглядати як важливі інформаційні компетенції.

Створення і розвиток нових засобів інформаційних та комунікаційних технологій, в тому числі зсоби мережевих комунікацій створило принципово нову ситуацію в роботі з інформацією. Реалізується можливість активізувати не тільки когнітивну діяльність студентів, а й комунікативну, породжуючи додаткову мотивацію навчання, дозволяючи не тільки індивідуалізувати навчання, але і робити його колективним.

Навчальні сайт і блог викладача ЗВО є відносно новими формами застосування інформаційних і комунікаційних технологій у вузівській практиці. Їх освітній потенціал досить високий. Вони можуть служити засобом доступу до навчально-методичної літератури, розміщеної як на самих сайті і блозі, так і в електронному вигляді в мережі Інтернет, посилання на які представлені в даних освітніх документах; для організації мережевої взаємодії, спілкування педагогів зі студентами та аспірантами, застосовуватися як елемент системи електронного навчання. Ми в даний момент акцентуємо увагу на їх когнітивної, комунікативної та інтерактивної функції.

Згідно з дослідженнями Л. Г. Жук, А. В. Могільова, Т. С. Старової, Т. С. Яшиної навчальні веб-сайти можна поділити на подані далі види.

1. Сайти, створені з метою дистанційного навчання студентів і навчання студентів на стаціонарі (наприклад, сайт «електронний курс лекцій», сайт «лабораторний практикум», сайт «електронний підручник», сайт для тестування, оцінки знань та ін.).

2. Сайти, присвячені дослідницькій діяльності (наприклад, сайти дослідницьких робіт студентів, викладачів, науковців).

3. Сайти консультативного призначення (консультативні сайти із загальноосвітніх предметів для викладачів і студентів; сайти для інформаційної підтримки науково-методичних центрів та ін.).

4. Сайти, що представляють віртуальні методичні об'єднання (наприклад, сайти для тематичних семінарів, телеконференцій, форумів в он-лайн режимі з питань освіти та ін.).

5. Сайти інформаційних Інтернет-проектів (наприклад, сайти телекомунікаційних олімпіад). ISSN Online: 2076-8184. Інформаційні технології і засоби навчання, 2014, Том 41, №3. 301 6. Сайти навчальних закладів.